

Preferencje partyjne we wrześniu

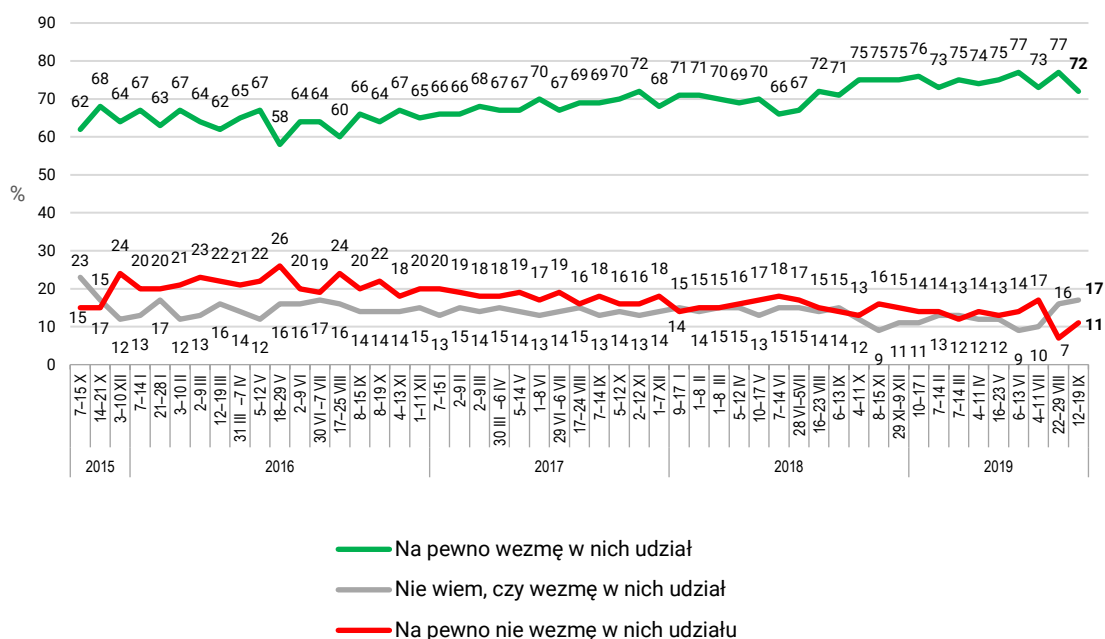
Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W połowie września¹, a więc na niespełna miesiąc przed dniem głosowania, prawie trzy czwarte dorosłych Polaków (72%) deklaruje chęć wzięcia udziału w październikowych wyborach do Sejmu i Senatu. W porównaniu z sierpniem odsetek zadeklarowanych wyborców obniżył się o 5 punktów procentowych. Na podobnym poziomie jak miesiąc wcześniej utrzymuje się odsetek wahających się, czy wziąć udział w tym głosowaniu (17%, wzrost o 1 punkt). W zestawieniu z deklaracjami z końca sierpnia wzrósł natomiast odsetek wyborców z góry odrzucających możliwość udziału w tych wyborach – obecnie co dziewiąty z uprawnionych do głosowania deklaruje, że 13 października na pewno nie odwiedzi lokalu wyborczego (11%, wzrost o 4 punkty).

RYS. 1. 13 października br. odbędą się wybory do Sejmu i Senatu.
Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w tych wyborach?*

* Do lipca 2019 roku pytanie brzmiało: Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?

Z obliczeń wyłączone odmowy odpowiedzi

Odsetki mogą nie sumować się do 100 ze względu na zaokrąglenie do jednostek

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (352) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo (CAPI) w dniach 12–19 września 2019 roku na liczącej 990 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tak jak w sierpniu zdecydowanym faworytem październikowych wyborów pozostaje ugrupowanie rządzące wraz z koalicjantami. Na kandydatów Prawa i Sprawiedliwości oraz Solidarnej Polski i Porozumienia zamierza głosować 46% zadeklarowanych uczestników wyborów. W porównaniu z końcówką sierpnia wynik PiS praktycznie się nie zmienił. Na drugim miejscu pozostaje Koalicja Obywatelska popierana przez niespełną jedną czwartą ogółu głosujących (23%). Od ostatniego pomiaru wynik Koalicji Obywatelskiej poprawił się o 4 punkty procentowe. Na trzecim miejscu znalazł się komitet wyborczy PSL-Koalicja Polska, łączący kandydatów ludowców i partii Kukiz'15 (8%). W porównaniu z sierpniem notowania tego komitetu wzrosły o 2 punkty procentowe. Ostatnim ugrupowaniem, które dostałoby się do parlamentu, gdyby w październiku wyborcy głosowali zgodnie ze swoimi sondażowymi deklaracjami z września, jest Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej, z list którego startują kandydaci Lewicy SLD, Wiosny i Lewicy Razem (5%). W porównaniu z pierwszym pomiarem dokonany po przedwyborczym zjednoczeniu lewicy, wynik tego komitetu obniżył się o 4 punkty procentowe.

Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość nie zdołałby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu (3%, wzrost o 1 punkt).

Na podobnym poziomie jak przed miesiącem utrzymuje odsetek osób, które chciałyby iść na wybory, ale nie wiedzą, na kogo będą głosować, lub chcą uniknąć jednoznacznych deklaracji w tym względzie (14%, wzrost o 1 punkt).

Większość odnotowanych w tym miesiącu zmian jest nieistotna statystycznie; istotny, choć na granicy², jest jedynie spadek notowań Lewicy.

² Decydują setne części procenta.

RYS. 2. Poparcie dla komitetów wyborczych (w procentach)

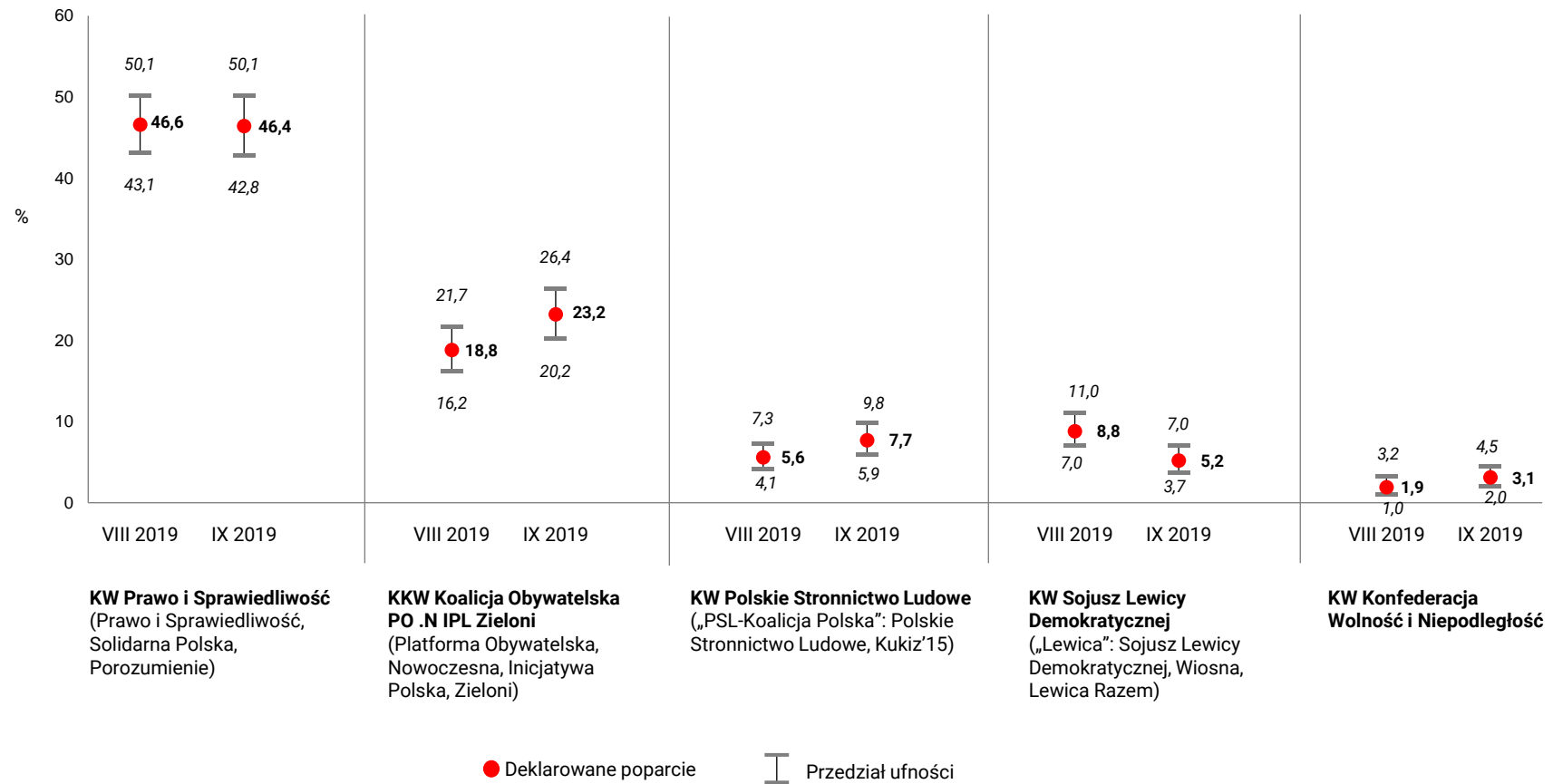

TABELA 1

Odpowiedzi osób deklarujących zamiar wzięcia udziału w wyborach

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii/inicjatywy politycznej głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Wyniki wyborów 25 X	2018				2019							Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu 13 października br.?	22-29 VIII	12-19 IX
		6-13 IX	4-11 X	8-15 XI	29 XI -9 XII	10-17 I	7-14 II	7-14 III	4-11 IV	16-23 V	6-13 VI	4-11 VII			
w procentach															
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	37,58	43	40	42	41	39	40	44	43	46	44	44	KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	47	46
Platforma Obywatelska RP	24,09	18	19	21	24	22	15	20	18	20	22	21	KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	19	23
Nowoczesna	7,60	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1	1			
Partia Zieloni	-	-	-	-	1	0	0	1	0	0	1	0			
Sojusz Lewicy Demokratycznej	7,55*	4	4	5	4	4	2	3	3	2	2	3	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	9	5
Wiosna	-	-	-	-	-	-	10	4	5	6	7	4			
Partia Razem	3,62	2	2	2	1	2	1	1	1	1	0	1			
Polskie Stronnictwo Ludowe	5,13	4	5	7	7	6	5	4	4	4	3	6	KW Polskie Stronnictwo Ludowe („PSL-Koalicja Polska” – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	6	8
Kukiz'15	8,81	7	8	6	5	7	5	5	4	6	4	4			
KORWiN / Wolność Janusza Korwin-Mikke	4,76	2	2	3	3	2	2	1	2	1	3	3	KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	2	3
Ruch Narodowy	-	-	-	-	1	1	1	0	1	1	1	1			
Inna partia	0,87	2	2	2	2	2	1	0	2	1	1	1	Inny komitet wyborczy	1	1
Trudno powiedzieć		16	15	10	10	13	14	14	14	11	11	11	Trudno powiedzieć	13	14
Odmowa odpowiedzi		<1	<1	<1	<1	<1	1	1	1	<1	<1	<1	Odmowa odpowiedzi	1	0
N=	15 200 671	754	807	789	758	744	748	788	829	860	853	818	N=	790	715

* Wyniki dotyczące KKW Zjednoczona Lewica SLD+TR+PPS+UP+Zieloni

Odsetki nie sumują się 100 ze względu na zaokrąglenia do pełnych jednostek

Wrześniowy sondaż może wskazywać na lekkie przegrzanie atmosfery politycznej i poziomu przedwyborczych licytacji. Mimo trwającej kampanii, nadal bardzo wysokiego poziomu zapowiadanej partycypacji wyborczej i spodziewanej bardzo wysokiej frekwencji, w porównaniu z sierpniem nieco mniej Polaków jest pewne swego udziału w tych wyborach, a więcej odrzuca udział w głosowaniu. Mimo wizerunkowych perturbacji rządząca partia utrzymuje bardzo wysoką przewagę nad konkurentami. W ciągu ostatnich tygodni nieco zyskał najważniejszy z rywali – Koalicja Obywatelska, a także rywal konkurujący o wyborców wiejskich – KW PSL. Straciła natomiast Lewica, choć według sondażowych deklaracji wprowadziłaby swoich przedstawicieli do parlamentu. Spadek ten można interpretować jako wyczerpanie „efektu świeżości” – rejestrowanego zwykle wzrostu notowań nowych bytów politycznych sprawnie wchodzących na polityczny rynek. Wynik październikowych wyborów wydaje się zależeć przede wszystkim od poziomu mobilizacji *versus* demobilizacji elektoratów wszystkich rywalizujących ugrupowań.

Opracował

Krzysztof Pankowski

TABELA 1

		Czy zamierza Pan(i) wziąć udział w wyborach do Sejmu i Senatu 13 października br.?				Liczba osób
		Na pewno wezmę w nich udział	Jeszcze nie wiem, czy wezmę w nich udział	Na pewno nie wezmę w nich udziału	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		72	17	11	0	990
Płeć	Mężczyźni	73	17	10		467
	Kobiety	71	16	12	0	523
Wiek	18–24 lata	66	19	14		74
	25–34	58	25	16	1	200
	35–44	71	18	11		170
	45–54	71	16	12		135
	55–64	81	12	7		194
	65 lat i więcej	80	11	9		218
Miejsce zamieszkania	Wieś	74	16	9		400
	Miasto do 19 999	67	17	16		155
	20 000 – 99 999	66	19	15		225
	100 000 – 499 999	74	16	9		146
	500 000 i więcej mieszk.	90	6	2	2	65
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	62	18	20		175
	Zasadnicze zawodowe	68	18	15		242
	Średnie	71	20	8	0	307
	Wyższe	84	10	6		266
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	89	11			108
	Średni personel, technicy	72	23	5		47
	Pracownicy adm.-biurowi	80	13	6		77
	Pracownicy usług	58	28	12	2	55
	Robotnicy wykwalifikowani	62	22	16		109
	Robotnicy niewykwalifik.	45	32	23		41
	Rolnicy	86	11	4		45
	Pracujący na własny rach.	76	14	10		53
	Bezrobotni	66	18	16		21
	Emeryci	81	11	8		270
	Renciści	65	11	24		52
	Uczniowie i studenci	64	20	17		50
	Gospodynie domowe i inni	45	28	27		62
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	80	15	5		137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	23	15	1	113
	sekt. pryw. poza rolnict.	72	18	10		233
	prywatnym gosp. rolnym	83	14	3		53
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	65	25	10		93
	Od 900 zł do 1299 zł	68	18	14		122
	Od 1300 zł do 1799 zł	75	18	8		163
	Od 1800 zł do 2499 zł	78	13	10		155
	2500 zł i więcej	84	7	9		147
Ocena własnych war. mater.	Złe	55	22	23		52
	Średnie	70	19	11	0	342
	Dobre	75	15	10		595
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	82	12	6		32
	Raz w tygodniu	84	11	5		370
	1–2 razy w miesiącu	71	16	13		150
	Kilka razy w roku	61	24	14		222
	W ogóle nie uczestniczy	64	18	18		149
Poglądy polityczne	Lewica	79	12	9		164
	Centrum	69	21	10		271
	Prawica	85	10	5		353
	Trudno powiedzieć	51	26	23		179

TABELA 2

		Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?							Liczba osób	
		KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	KW Polskie Stronnictwo Ludowe („PSL–Koalicja Polska” – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	Inny komitet wyborczy	Trudno powiedzieć		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		46	23	5	8	3	1	14	0	715
Płeć	Mężczyźni	49	21	4	7	5	1	13	0	342
	Kobiety	44	26	7	8	1		14	0	373
Wiek	18–24 lata	29	23	4	13	9	2	20		49
	25–34	34	22	4	9	5	2	23		117
	35–44	40	23	9	8	5		16		122
	45–54	48	23	4	10	2		13		96
	55–64	58	23	2	6	2		8		157
	65 lat i więcej	53	25	7	5	0		9	1	175
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	12	3	9	2		15		297
	Miasto do 19 999	39	32	8	7	5	2	6	1	104
	20 000 – 99 999	46	22	5	5	4		19		148
	100 000 – 499 999	35	31	6	12	4	1	11	0	109
	500 000 i więcej mieszk.	23	51	10		3		14		58
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	69	5	1	9			16		108
	Zasadnicze zawodowe	62	16	3	4	2		12	1	164
	Średnie	47	20	6	10	4	1	12	0	219
	Wyższe	23	40	8	8	5	1	16		223
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	39	8	10	2	2	21		96
	Średni personel, technicy	37	26	6	15	7		8		34
	Pracownicy adm.-biurowi	29	24	9	14	5		19		62
	Pracownicy usług	51	19		8	8		14		32
	Robotnicy wykwalifikowani	66	9	2	6	4		14		68
	Robotnicy niewykwalifik.	62	23	3				12		18
	Rolnicy	74			5			21		38
	Pracujący na własny rach.	41	41	3	2	6		6		40
	Bezrobotni	51	18	4	3	16		8		14
	Emeryci	52	26	6	5	1		10	1	219
	Renciści	70	4	3	18	2		2		34
	Uczniowie i studenci	31	19	5	8	11	4	22		32
	Gospodynie domowe i inni	48	20	11	6			15		28

TABELA 2 cd.

		Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?							Liczba osób	
		KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	KW Sojusz Lewicy Demokratycznej („Lewica” – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	KW Polskie Stronnictwo Ludowe („PSL–Koalicja Polska” – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	KW Konfederacja Wolność i Niepodległość (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	Inny komitet wyborczy	Trudno powiedzieć		Odmowa odpowiedzi
		%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		46	23	5	8	3	1	14	0	715
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	28	4	11	4		15		110
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	40	28	8	8	1		15		69
	sekt. pryw. poza rolnict.	37	27	6	8	6	1	16		167
	prywatnym gosp. rolnym	75			5			20		44
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	55	17	5	6	2		15		60
	Od 900 zł do 1299 zł	61	13	2	8	4		13		83
	Od 1300 zł do 1799 zł	52	14	2	14	3		14		122
	Od 1800 zł do 2499 zł	49	22	7	7	1		14		120
	2500 zł i więcej	28	43	8	4	8		9		124
Ocena własnych war. mater.	Złe	54	18	9	3			16		29
	Średnie	50	18	4	9	2	2	15	0	238
	Dobre	44	26	6	7	4		13	0	448
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	4	4				13		27
	Raz w tygodniu	58	15	3	9	3		11	0	309
	1–2 razy w miesiącu	47	26	3	7	5		13	0	107
	Kilka razy w roku	36	34	5	10	4		11	0	136
	W ogóle nie uczestniczy	14	40	18	4	2	4	19		95
Poglądy polityczne	Lewica	6	48	23	8		1	14		130
	Centrum	27	34	3	14	2	1	18		188
	Prawica	76	8	1	3	6		6		300
	Trudno powiedzieć	46	16		10	1		26	0	91